

KIADJA AZ »ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET«

Megjelenik egyelőre minden hó közepén.
Az ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj:
Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona és évi 30 K drágasági felár.

Szerkesztő: RÉPÁSSY MIKLÓS.

Szerkesztőség: Budapest, Földmiv. minisztérium (V., Országház-tér II. sz., II. em.).
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Közgyűlésre meghívó. — Levél a Balatonról. L. — Társulatok. Egyesületek. — Kérdések és feleletek. — Irodalom. Könyvismertetés. — Vegyesek. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

Országos Halászati Egyesület.

Meghívó.*)

Az Országos Halászati Egyesület f. évi márczius hó 17-én (pénteken) d. u. 5 órakor az Országos Erdészeti Egyesület székházában (V., Alkotmány-utca 6. sz., II. e.) tartandó

évi rendes közgyűlésre

az alapszabályok 9. §-a alapján a t. Címet tisztelettel meghívom.
Budapest, 1922. február hó 15.

Báró Inkey Pál
alelnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki bejelentések.
2. Néhai báró Tallián Béla emlékezete.
3. Titkári évi jelentés.
4. Elnökválasztás, ehhez képest esetleg alelnökválasztás és a választmány kiegészítése két évre.
5. Új tagok felvételének megerősítése. (Alapsz. 9. § b.)
6. Pénztári jelentés az egyesület vagyoni állapotáról. (Alapsz. 14. §.)
7. A számvizsgáló bizottság jelentése. Az 1921. évi zárszámadások felülvizsgálata. (Alapsz. 9. § a. és c.)
8. Az 1922. évi költségelőirányzat. (Alapsz. 9. § d.)
9. Tagsági díjak megállapítása.
10. Indítványok. (Nyolcz nappal a közgyűlés előtt írásban nyújtandók be.)

*) Ez a Meghívó, tekintettel a viszonyokra, pótolja a külön személyre szóló meghívót, miután a lapot az O. H. E. minden tagjának megküldjük.

Levél a Balatonról.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr! Az alábbiakban megkísérelm vázlatos képét adni az idej szomorú téli időszak balatoni halászatának.

Legrégibb halászaink sem emlékeznek olyan télre, amely ennyire megcsúfolta volna az egész balatoni halásznépet s ily kemény próbára tette volna mester-ségi hűségüket, mint az idej. Mintha csak vezekelniök kellene azért, hogy a múlt évben, úgyszólván, pihenés nélkül járhatták a vizet, úgyhogy még csak színét sem

látják a jégnek! Az idén bezzeg már hat hét óta egyebet se látnak, csak jeget és hiába lesik-várják napról-napra, hétről-hétre, hogy „ha jég, hát hadd legyen jég“, vagy ha jég nem akar lenni, hát legyen víz, „hígvíz“, amelyen dolgozni lehessen: minden reménységük esteről virradóra megtörik a tél szeszélyességén.

Mikor két-három napon át fagypony alatt van a hőmérő s a jég szépen meghízik 6—8 cm. vastagra, úgy, hogy a mi derék foki halászmestereink annak rendje-módja szerint felkészülnek a másnapi jeges halászatra, összegyűjtve szép sorjába a jégi halászat sokféle szerszámát: vezérrudat, gemicset, rúdhajtót stb., egyszerűen, úgy este 9—10 óra tájban csak feltámad egy ostoba felszél és „meglöki“ a zalai part jegét, mire a nagy jégmezők megindulnak, egymásra torlódnak és a déli part másnap tele van kilométerhosszú túrolásokkal, magas jégtorlaszokkal és a parttól pár száz méter messzeségig járni is alig lehet a sok dirib-darab, egymásra hányt jégtáblától. Vagy pedig, a mi semmivel sem jobb a halászatra, a fagyos napok után kerekedik egy pár órás déli vagy keleti szél és elszakítja a túrolás parti övétől az azt folytató szép símára fagyott friss jeget és 100—200 méter széles vízcsatornát tár fel a part hosszában 20—30 km.-nyire.

Ez a „betyár“ idő csúffá teszi az évtizedes halászgulatát is a szél járásáról és a hideg-meleg váltakozásáról a somogyi Balatonparton. Északi szél után szinte természeti törvény számba ment itt a levegő erős lehűlése, ugyannyira, hogy akárhányszor szélteben hígvízre se merészkedtek ki a halászok ilyen fagypony-körül időkben, hogyha tartós északi szelek jártak, mert hátha odafagynának a szélcsenddel hirtelenül beálló fagyás esetén. Mostanában pedig északi szelek is akárhányszor enyhébb időt hoznak, vagy mindjárt az északi után nyugati vagy déli melegebb szél támad.*)

*) Ezt az idej téli időjárásra annyira jellemző dolgot itt Budapestben is megfigyelhettük.
Szerk.

Pár sorban itt adom naplóm feljegyzései után az ideai tél halászati krónikáját:

Siófok. November 29.-én (kedden) északi szélben próbaképpen négy bokor indul. Eredmény két és fél mázsa hal mindössze.

November 30-án az északi szél fokozódik, a parti jég terjed és erősödik, a Sió folyása hókását és jégzuzalékot mind nagyobb tömegben hord lefelé. A halászok nem tudnak kimenni.

December 1-én négy bokor újra kiindul. A „Zala” gőzhajó csak nagynehezen töri át a már teljesen összeállt jégbordalékot. A halászok kénytelenek dolgukvégezetlen hazatérni: a jeges vízben nem lehetett egy tanyát se keríteni. Zamárdi és Csopak között összefüggő széles jégmező állta útjukat.

December 2-től 8-ig szünet, de közben a hosszantartó nyugati széllel a hideg felenged, úgy, hogy 8-án a halászmesterekkel tájékozódó útra indulunk, hogy lehetne-e és hol hígvízen halászni? A Zamárdi és Csopak közti hatalmas jégvár nincsen többé, törmelékeit a nyugati szél Aliga felé úszatja, a Balatonfő széles sávjában megtelek jéggel. Kövesd és Fűzfő között teljesen híg a víz s mivel elég zavarosnak is mutatkozik a „Küberakodó” és „Budatava” tanyák között, abban állapotunk meg, hogy holnap ezen a tájon kezdjük meg újra a 10 nap óta szünetelt halászatot.

December 9-én reggel kivonulnak halászaink. Dél előtt és kora délután alig érezhető nyugati szél. A Balaton Tihanytól egész Világos déllőjéig jégmentes. D. u. 3 óra tájban egyszerre északi szél kerekedik, az a baljóslatú északi szél, a mely ilyen hidegben olyan veszedelmes szokott lenni a messzi túlparton dolgozó halászokra. Közben a Sióban oly vastagon zsúfolódik a jég, hogy gondot okoz, hol fog a gőzhajó kikötni. Valamennyi munkásunkkal töretjük a gőzhajókról és uszályokról a Sió jégtorlaszát, de hiába, az összetorlódott jégtáblák élükkel a fenékig érnek s a folyást teljesen elgátolják. Az est kezd leszállni s mi hiába kémleljük a zúgó Balatonon a gőzhajó füstjét. A szél és a hideg egyre erősödik: nyugtalanság fog el bennünket halászaink sorsa miatt. Végre 5 óra felé sípol a „Zala”, de csak egyedül jön; félórán tart, míg a Sión leküzdi magát a kikötő vonaláig. A jég foglyává tette — akár csak a Nansen „Fram”-ját. A hajóvezető jelenti, hogy a dereglyéket a főhalászmester egyharmad úton eleresztette a kötélről, hogy egymáshoz ne csapja őket a hullám. Egy óra mulva talán beérnek. Kínos várakozás után jön az első bokor; alig fogott valamit; nagynehezen benyomul a Sió torkolatába a többi hajó is. Nem minden baj nélkül. Evezők, kormánylapátok törtek, egy hajót pedig a mólóra csapott a hullám csekély zsákmányával együtt. Az éjjel folyamán a víz (?) kivitte belőle azt a pár kiló halat, a bokor vacsorahalát is. Szegény halászok, régen szenvedtek ennyit a hidegtől, jeges hullámtól, mint ebben a fagyjósító viharban. Ha még legalább érdemes lett volna! A 37 ember mindössze 3 és 1/2 q vegyes halat hozott 12 napi pihenés után.

Ettől a balsikerű próbálkozástól fogva, ide s tova másfél hónapja, a siófoki halásznak nincsen keresetük — legalább a halászatból nincs! *December 10-én* befagyott ugyan a Balaton, de nem úgy, ahogy kellett volna. A jég máig sem erősödött meg annyira, hogy a jeges halászatot az egész keleti tómedencében bárhol is megkísérelhették volna. Pedig mennyire résen vannak, hogyan lesik már, hogyan próbálgatják a jeget itt is, ott is, hiába! Pedig micsoda kelete volna most

a halnak, ha kihúzhatnák a jég alól! Ilyen érdeklődést a hal után a három határos megye minden részéből, az ország legtávolibb végeiről, sőt a külföldről is aligha fogunk ez évben újra tapasztalni.

December 29-én a befagyott siófoki téli kikötőben egy kis gyaloghálóval próbálták meg halászmestereink a jeges halászatot. A zsákmány nemannyira a mennyiség, mint a halfajok előfordulása miatt érdemel itt említést. Az apró szélhajtó küsz seregestül evickélt ki a zsákból, csak az öregje maradt benne, a melyet a siófoki halász már nem küsznek, hanem „*huszárkeszeg*”-nek ismer. Azonkívül fogtunk néhány kiló *varsintát* (vágó durbincs, *Acerina Cernua*), a legnagyobb volt 12 cm., pár darab 12—18 cm. hosszú *sügeret*, egy kis *rózsás márnát* (15 cm.) és — a mi még ritkább vendég a hálóban — egy darab *kövicsíkot* (12 cm.). Az utóbbiakat pár öreg durbincscsal egyik alkalmazottunk az irodában befűtött üvegbe téve kenyérbéllel táplálta, hogy szívóosságukat kitapasztalja. Közülük csak a kövicsík érte meg a másnapot, sőt még további három nappal élte túl fogolytársait. A rózsás márnából az elmúlt évben ezenkívül csak két ízben került egy-egy kilós darab a hálónkba Siófok környékén.

Siófok, 1922. január 18.

L.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Válaszbélyeg. Az egyesület titkári hivatalához fordulók t. Tagjainkat kérjük, hogy tekintettel a nagy postatarifára, választ igénylő leveleikhez postabélyeget mellékelni sziveskedjenek. O. H. E.

Pontyivadékkészletek. Az Országos Halászati Egyesület titkári hivatala (V., Országházter 11.) közli, hogy egyes uradalmakban különböző mennyiségű és súlyú pontyivadék áll rendelkezésre. Érdeklődőknek készséggel szolgálunk felvilágosítással; válaszbélyeg csatolandó. S.

Az Országos Halászati Egyesület nyilvános nyugtatója az 1922. évi február hó 10-éig történt befizetésekről:

Alapító díjakat és részben pótdíjakat befizettek: Bosnyák Géza, br. Biederman Imre (1922. pd.), Kuttner László (1921. pd.), Ring Samu (1921. pd.), Schrey Ede, Voos Lajos (1922. pd.), Szalkay Zoltán (1920—21.), Wotzarik István (1921. pd.), Udvardy János (1920—21.).

A pótdíjat befizették a következő alapítók: Ifj. Baráth István (1920—21.), Corchus Béla (1920—22.), Heincz Frigyes (1921.), Kuttner Kálmán (1921.), Köpödy Lajos (1920—21.), Kócsy Imre (1920—21.), Rehm János (1920—21.), Schwarcz Izidor (1920—22.), ifj. Schaller János (1920—21.), Uszleber Antal (1921.).

Rendes tagdíjakat és pótdíjakat befizették a következők: Arnold Kálmán (1921. pd.), Arnold Ferenc (1921. pd.), özv. Arnold Lajosné (1921. pd.), Bariss Gyula (1920—21. pd.), Bödő Mihály (1921. pd.), özv. Bittó Ferenczné (1921. pd.), Bori Pál (1920. pd.), Benke József (1920—21. pd.), ifj. Benke József (1920—21. pd.), Benke Mihály (1920—21. pd.), Balázsa József (1920—21. pd.), Bali Balázs (1921. pd.), ifj. Barát István (1921. pd.), Corchus Dezső (1919—21. pd.), Corchus Dezső (1919—21. pd.), Corchus Zoltán (1919—21. pd.), Csanádi Ferenc (1921. pd.), Csányi József (1920—21. pd.), Csizék Ferenc (1921. pd.), Dékány Elek (1921. pd.), Domka István (1920—21. pd.), Janda Ágoston (1921. pd.), Friedl Nándor (1921. pd.), Feitscher Ernő (1921. pd.), Fodermayer Rezső (1920—21. pd.), Fazekas János (1920—21. pd.), Fodor Gáspár (1921. pd.), Filipovics Miklós (1922. pd.), Dr. Goszthony Mihály (1922. pd.), ifj. Dr. Goszthony Mihály (1922. pd.), Grózer Gyula (1921. pd.), Horn József (1921. pd.), Hirsch Adolf (1919—21. pd.), Hirsch Géza (1919—21. pd.), Hegedűs Zsigmond (1921. pd.), Jahl Jenő (1921. pd.), Isgum Ferenc (1920. pd.), Isgum Károly (1922. pd.), Isgum Rezső (1920—22. pd.), Illik Viktor (1921. pd.), Kettőskőrösi h. t. (1921. pd.), Dr. Kovács Viktor (1919—21. pd.), Kern Antal (1921. pd.), Dr. Kerékfy Gilibert (1921. pd.), Kőváry Dezső (1921. pd.), V. Kis Lajos (1921. pd.), Kis Pál (1921—22. pd.), Kovács Lajos (1921. pd.), Dr. Krasznay Vilmos (1922. pd.), Krempaszy György (1922. pd.), Marek András (1921. pd.), Maszlay János (1921. pd.), Mazsorky Mihály (1921. pd.), Maszlag György (1921. pd.), Muladi Imre (1921. pd.), Neliba Emil (1921. pd.), Papp József (1919—21. pd.), Palicskó János (1921. pd.), ifj. Pozsár András (1921. pd.), id. Pozsár András (1921. pd.), Pozsár Ferenc (1921. pd.), Szurmay Ferenc (1921. pd.), Samu István

(1920—21. pd.), Scheiber József (1920—21. pd.), Schaller Ferencz (1921. pd.), id. Schaller János (1921. pd.), Schaller György (1921. pd.), Schaller István (1921. pd.), Szórfy Ferencz (1921. pd.), Simándi Sándor (1921. pd.), Seress János (1921. pd.), Tiszaeszlar-taktaközadai h. t. (1919—20. pd.), Tury Sándor (1920—21. pd.), Tatár Sándor (1921. pd.), Ujpesti Rökkantak és Kishalászok Szövetsége (1921. pd.), Yoos Lajos (1922. pd.), Vízkelety Pál (1923. pd.), Vincze István (1920—21. pd.), Vall Antal (1921. pd.), Windisch Aladár (1921—22. pd.).

A Balatoni halászati társulat 1920. évi december hó 15-én, majd folytatólagosan 1921. évi január hó 10-én rendkívüli közgyűléseket tartott *br. Inkey Pál* elnökle alatt. A közgyűlések egyedüli tárgya a Balatonnak 1925—1949. évekre való egységesen történő bérbeadása volt. Eredetileg négy ajánlat érkezett be és pedig:

- A) A Balaton halászati részvénytársaság (régí bérlők) ajánlata.
- B) A Balaton-tavi gőzhajózási részvénytársaság és Dr. Dobránszky Béla a Magyar-Olasz bank ügyvezető-igazgatójának közös ajánlata.
- C) A Keszthelyi Takarékpénztár és érdektársai ajánlata.
- D) Zimmer Ferencz ajánlata.

A beérkezett ajánlatokat a kiküldött bizottság tárgyalás alá vette s az ajánlattevőkkel is szóbeli tárgyalásokba bocsátkozott. Ezt követően a kitűzött első rendkívüli közgyűlés előtt érkezett be azután egy pótajánlat. Minthogy ezen pótajánlat lényegesen módosította a bizottságnak már kialakult véleményét, oly javaslatot terjesztett a választmány elé, hogy a beérkezett ajánlatok fenntartása mellett újabb tárgyalások indíttassanak meg ajánlattevőkkel, mely javaslatot azután a választmány elfogadásra ajánlott a közgyűlésnek. Az a javaslatot elfogadta s felhívta ajánlattevőket, hogy végleges ajánlataikat *pontyhús* valutában tegyék meg. Az újabban beérkezett módosított ajánlatok a következők voltak: (Ugyanazon sorrendben!)

A) 1. alternativa. Hajlandók 1925—1949-ig terjedő 25 év helyett már most, 1922. január 1-től 1949-ig, *tehát 28 éven át* fizetni. Évi hasznóbér 300 q ponty. Hasznorészesedésmegváltás 80 q ponty. Részvényjegyzésmegváltás 80 q s ezenkívül a természetbeni haljándóság*) is.

2. alternativa. A jelenlegi hasznóbérszerződés érintetlen hagyása mellett az 1925—1949. évekre, *tehát 25 éven át*: Évi hasznóbér 500 q ponty. Hasznorészesedésmegváltás 80 q ponty. Részvényjegyzésmegváltás 80 q s ezenkívül a feltételben foglalt összes járandóságok.

B) 1. alternativa: Évi hasznóbér 1.000.000 K. Hasznorészesedésmegváltás 500.000 K. Részvényjegyzésmegváltás 500.000 K. Plusz hasznóbérszesedésmegváltás 500.000 K.

2. alternativa: Évi hasznóbér 300 q ponty. Hasznorészesedésmegváltás 66'66 q ponty. Részvényjegyzésmegváltás 66'66 q ponty. Hasznorészesedésmegváltás címén 66'66 q ponty s a kötelező járandóságok.

C) Évi hasznóbér 500 q ponty. 27% hasznorészesedés. Részvényjegyzésmegváltás 500.000 K s a kötelező járandóság, a mihez hozzájárul még a 25 évre 3 millió K-val előre készpénzben fizetett évi 120.000 K hasznóbér évi annuitása 202.000 K, a melyből viszont levonandó az ajánlat szerint az esedékes 120.000 K évi hasznóbér.

D) Évi hasznóbér 500.000 K, 50% hasznorészesedés és 40% részvényjegyzés.

A bizottság megállapította, hogy az A) ajánlat 1. alternatívája szerint a régi hasznóbér érvénye alatt előre befizetett értékek három éven át, az új bérleti időpont kezdetéig tőkésítve, 25 éven át mintegy 737.000 K évi járadékot jelentenek. Ezen az alapon a választmány a közgyűlésnek a Balaton halászati részvénytársaság A) 1. alternatív ajánlatát ajánlta elfogadásra.

A közgyűlés a választmány által is javasolt s a mostani bérlőtársaság által benyújtott A) 1. ajánlatot fogadta el oly megszorítással azonban, hogy a 25%-os hasznorészesedés tekintetében jogában áll bérbeadó társulatnak szabad választása szerint, vagy a szerződésben kikötött hasznorészesedést, vagy ahelyett 80 q pontyhal egyenértékét igényelni. Az 1922. évi január 1-től 1926. évi december hó 31-éig terjedő ötévi időtartamra a hasznorészesedést helyettesítő pontyhalérték szolgáltatandó, ezt követően éventenként előre jogosult a bérbeadó meghatározni, hogy a hasznorészesedést vagy ennek ellenértékét igényli. A szerződési feltételek 25. pontjában érintett részvényjegyzési jogosultságot illetően tartozik továbbá bérlő részvénytársaság az 1922. évi január hó 1-től 1924. évi december hó 31-éig terjedő három évi időtartam alatt éventenként 80 q pontyhal egyenértékét szolgáltatni. 1925. évi január hó 1-én a bérlő részvénytársaság által új részvénytársaság alakítandó, kivéve azt az esetet, ha a bérbeadó társulat és a bérlő részvénytársaság által megelőzően egymással magánjogi úton megegyezik arra nézve, hogy utóbbi a bérbeadó társulat részére biztosított 25% részvényrészesedést részvénytőke felemeléssel elégíti ki. Minden esetben joga van azonban bérbeadó társulatnak a felajánlott

részvény megváltási egyenértékét választani. Elhatározta ezután a közgyűlés, hogy az 1922—24. években járó egész hasznóbér az ügyviteli költségek leszámítása után ne tőkésíttessék, hanem holdankénti birtokarányban a hasznélvezetben levő halászati jogtulajdonosok között osztassék fel.

Végül a hasznóbérszerződés átszövegezésére és kiegészítésére, nemkülönbön a régi hasznóbérszerződésre vezetendő függelék megszüvegezésére a választmány kebeléből Fittler Dezső dr. társulati alelnök elnökle alatt egy 6 tagú szerkesztő-bizottságot küldtek ki és az ezen bizottság által bemutatandó végleges hasznóbérszerződés megkötésével *br. Inkey Pál* társulati elnököt és Fittler Dezső dr. társulati alelnököt bízta meg.

A Miskolczi vidéki sajjóvízi halászati társulat december hó 12-én tartotta rendes évi közgyűlését Hodobay Sándor elnökle alatt. Közgyűlés megbízta az elnökséget, hogy az utoljára 1918-ban tartott közgyűlés határozatának megfelelően a társulat vízterületének nyolcz bérleti szakaszát mielőbb adja bérbé. A jövő évi költségeket 1800 koronában irányozták elő és ennek fedezésére holdankint 1'50 korona járulékot állapítottak meg.

A Soroksár—dunaági halászati társulat f. évi január hó 31-én tartotta Ráczkevény Praxa János erdőtanácsos elnökle alatt rendes évi közgyűlését. A társulati jelentés szerint a halállomány védelme tekintetében az uradalmi erdészeti személyzet gyakorlotta több-kevesebb sikerrel az ellenőrzést. A felemelt hasznóbérek pontosan befolytak. A bemutatott lefolyt évi számadások szerint 141.698'72 K bevétellel szemben 143.663'57 K kiadás merült fel. A társulatnak vagyona 4033'78 K. A jövő évi költségeket 7500 K-val irányozták elő s ehhez képest a tagok évi járulékat 2'50 K-ban állapították meg. Végül elhatározták, hogy a társulat kötelekébe tartozó vízterületet f. évi márczius hó 8-án az ugyanakkor megtartandó rendkívüli közgyűléssel kapcsolatban nyilvános árveresen újabb 6 évre bérbeadja.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdések.

1. Sz. várostól bérelek egy vízállásos területet s azon okszerű halgazdaságot folytatok, állandó halászt tartok és a halakat etetem.

A városnál az a szokás, hogy ugyanazt a területet külön-külön bértárgyképpen (halászat, legeltetés, csáté- és nád-vágás) adja hasznóbérbe.

A mult évi szárazság folytán a víz nagyon leapadt s miután a víz a közlegelőn van, sokan a teheneket behajtották a tóban lévő csátét legeltetni. Míg feljelentésemre ezek az egyének büntetlenek maradtak, addig tölem, a ki egy embernek megengedtem, hogy a jószág által letiprott csátét, gazt, dudvát tűzrevalónak lekasználhassa, kárterítés fejében 4500 koronát követelnek. Kérdem most már, hogy ilyen körülmények között, hogy folytathassak én okszerű halászati üzemet, a mikor a marhával tönkreteszik az ikrát és ivadékot is és mit tehetnék az érdekemben?

K. L.

2. A pénzügyigazgatóság halászmesterségem után 2000 korona III. oszt. kereseti adóval rótt meg. 1920., 21., 22. évekre a többi adónemekkel együtt ez körülbelül 5000 korona évi adónak felel meg.

Nem tudom, lehetséges-e ez, kérem szives tanácsát, hogy mit tegyek?

Feleletek.

1. A mint a kérdésből kivehető, itt tulajdonképpen egy önre nézve rossz szerződésről van szó. A nád- vagy csátévágáshoz nincs joga s amiatt a bérbeadó város joggal felléphet. Az ilyen bajokat elkerülni csak úgy lehet, ha a vízhez fűződő különböző használatokat is a halászzal együtt a halászati jog bérlőjének adják bérbe, illetőleg az veszi bérbe.

A halászati jogbérlő csak akkor lesz képes bérletén okszerű halászati üzemet folytatni s így a bérbeadó város bértárgyának értékét fokozni, ha czéljának elérésében idegen érdekeltnek nem zavarják. A különböző használatok együttes bérbeadása tehát úgy a város, mint a halászbérlő érdekeit legjobban kielégítheti.

2. Értesüléseink szerint pénzügyministeri utasítás folytán a kereseti adót a pénzügyigazgatóság jelenleg a viszonyok *szabad* mérlegelésével állapítja meg. Ilyen módon az adó az előző évekhez képest az egész vonalon lényegesen emelkedést mutat. Sérelmes, vagy sérelmesnek vélt adókövetés ellen kétfokú felebbezésnek van helye. I. fokúlag az illetékes kerületi adófelszámolási bizottsághoz, ennek határozata ellen pedig a pénzügyministerhez. A felebbezés, ha be nem adatott volna, már valószínűleg elkészett, tessék tehát *felfolyamodással* élni és a késedelmezést elfogadható indokkal támogatni.

S.

*) L. a versenytárgyalási feltételeket „Halászat” 1921. évi 19—20. számában.

IRODALOM. KÖNYVISMERTETÉS.

Jablonowski József és Kadocsa Gyula: A patkányveszedelem s az ellene való védekezés. Közismert dolog, hogy mind a háború alatt, mind az azóta letelt időben a meglévő mindenféle épület romlása s a romlott épületeknek teljesen elmaradt tatarozása folytán a patkány Magyarországnak minden zúgában hihetetlen módon elszaporodott. Szaporodásának kedvezett az is, hogy a szükséges védekező- és irtószerek és eszközök megszerzése vagy teljesen lehetetlen vagy igen nehéz volt. Ezen az országos csapáson óhajt segíteni ez a munka, a mely „A patkányveszedelem s az ellene való védekezés” címmel, 7 rajzzal felszerelten, ismerteti egyrészt a patkány rettenetes garázdálkodását, okait, a patkánytól okozott veszedelmet, másrészt az ellene való védekezést. Ez utóbbi rész teljesen kimerítő s foglalkozik az óvó és irtó eljárásokkal, még pedig vagy méreg kizárásával, vagy ahol lehet, méregnek alkalmazása útján.

Ára a postai szállítás költségének beszámításával 48 korona.

Megrendelhető a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-út 25.

VEGYESEK.

Új halászati vállalatok. E napokban „Magyar tógazdaságok r.-t.” czég alatt 20.000.000 korona alaptőkével új társaság alakult, melynek célja mesterséges halastavak létesítése, nagybani haltenyésztés, valamint a bel- és külföldön halakkal való nagykereskedés. A társaság alapításában a Magyar Általános Hitelbank, a Magyar-Holland Földmívelő r.-t., a Magyar Általános Takarékpénztár és a Magyar Östermelő r.-t. vettek részt. Az igazgatóság tagjai lettek: Batthyány Lajos gróf elnök, Batthyány Gyula gróf, Angyán Béla dr., Kőszeghy Béla, Pierson Allard, Ghillány Imre báró, Kornfeld Pál báró, Ullmann György báró, Somssich József gróf, Zichy János gróf, Somssich Miklós, Szurmay Sándor báró, Kuttner Kálmán, Kronberger Lipót, Elek Gyula, Horváth Lipót dr., Hirsch Alfréd dr. alelnök és Hirsch Géza ügyvezető igazgató.

A társaság tehát a Balaton halászati r.-t. és a Haltenyésztő r.-t. mellett harmadikul lép azoknak a nagy tőkével dolgozó szervezeteknek a sorába, melyek a halászat terén működnék. Az alakulás mindenesetre újabb bizonyága halászatunk közgazdasági jelentőségének.

Egy más vállalkozás előkészületeiről is hírt adtak a napilapok Szegedről. („Az Újság” 1922. február 12.) Ismét a város tulajdonában lévő *Fehértóról* van szó, a melynek helyén nagyobbarányú halgazdaságot terveznek. Antalffy testvérek, ismert szegedi halászok már előterjesztést is tettek a polgármesternek, hogy egy szegedi létesítézet bevonásával 30—40 millió K alaptőkével társaságot létesítsenek, ha a város a tavat eladja nekik vagy pedig bérbéradja.

Milyen áradások várhatók tavaszra? A halászatot, tudjuk, nagyon érdekli a vizek járása s különösen nagy jelentősége van nálunk a tavaszi áradásoknak. A régi Magyarországot alkotó kárpáti medence hegyvidékének idegen megszállása óta igen nehéz következtetni a vizek járására, mert hiányzanak az ottani csapadékviszonyokra, hómagasságokra vonatkozó adatok. A földmívelésügyi ministerium Országos Vízépítési Igazgatóságának vízrajzi osztálya mégis összeállította a jelenlegi országhatár mentén fekvő csapadékmérő állomásaink 1921. évi október-december havi adatait s összehasonlította azokat ugyanezen állomások (Sálgótarján, Balasgyarmat, Békéscsaba, Debreczen, Tokaj és Putnok) megelőző 10 évi adatainak átlagával. Az összehasonlításból kitűnt, hogy az elmúlt őszön a csapadék összesen 100·5 milliméter volt s csak $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ része az előző 10 év átlagának s miután az ősz enyhe volt, ez a csapadék se tározódott hó alakjában. Leginkább hasonló volt a helyzet 1917-ben, mert akkor 109·5 milliméter volt a csapadék a jelzett hónapokban, a mire 1918. tavaszán a Dunán és Tiszán a víz a partokat alig hágta meg, vagyis árvíz nem volt. Az 1919. évi nagy árvizet megelőzőleg 1918. őszén 231·6 mm., tehát mint kétszerese volt a csapadék az 1921. évi őszihez képest.

Mindebből az következtethető, hogy ha január-márciusban valami kivételes nagy hóesés nem lesz, tavasszal alig lesz árvízünk.

Mindamellett áll az az igazság, hogy a jósolgatás háládatlan mesterség!

Váltakozó nagyságú bérösszegek a német kincstári halászatoknál. A német birodalmi földmívelésügyi ministerium rendeletet adott ki, a mely szerint, tekintettel a márka vásárló erejének még előreláthatólag hosszabb ideig tartó ingadozásaira, a kincstári halászatok bérbeadását változó bérösszegekkel kell eszközölni. A bér-

szereződések idevonatkozó szövegét a rendelet a következőképp állapítja meg:

„Az első bérleti évre a bérlő tartozik az általa felajánlott ----- bérösszeget negyedévi részletekben előre lefizetni. Ez a bérösszeg a második s minden későbbi bérleti évre változatlan marad, ha a berlini évi átlagos piaci árak (csuka, angolna, dévér vagy másfajta halaknál) az illető bérleti év előtti utolsó két naptári évben nem változtak, máskülönbén a bérleti összeg emelkedik vagy csökken ugyanazon arányban, a milyen arányban az éppen befejezett, tehát legutolsó naptári év átlagos piaci árai az azt megelőző, tehát utolsó előtti év piaci árához viszonylanak. A berlini piaci árakat az illető halfajtára (halfajtákra) egy a földmívelésügyi ministerium részéről kirendelt bizottság állapítja meg s a megállapítást a bérbeadó kincstár közli a bérlővel. A megállapításnál mértékadó a berlini központi vásárcsarnok igazgatóság által a jelölt hal nagybani árúsitásánál mázsánként jegyzett árak napi átlaga.

Bérlő és bérbeadó ezennel kötelezőnek elismerik a bizottság ár-megállapítását s a bérösszeg nagyságát illető vitás esetben a rendes bíróság előtti eljárásról lemondanak. Kötelezik magukat, hogy a bérösszeg nagyságát illetőleg előálló vitás esetben döntőbíróóság határozatának vetik magukat alá. A döntőbíróóság a bérlő és bérbeadó egy-egy bizalmi emberből áll. Ha a bizalmi emberek a döntés tekintetében nem tudnak megegyezni, a bíróság elnököt kap. Az elnök az illetékes állami főhalászmester. A döntőbíróóság eljárása a német polgári perrendtartás szabályai szerint igazodik.

Ez a döntő bíróság csak a bérösszeg változása körül felmerülő vitákra nézve illetékes.”

Magyarozatul felhossa a rendelet, hogy ha valaki pl. egy 600 ha. nagyságú tóért 1922. április 1-től 1923. márczius 31-ig 30.000 márka bérösszeget ajánlott fel és az ott fólhal gyanánt tekintendő angolna évi átlagos piaci ára az 1921. naptári évben mázsánként 1500 márka volt, az 1922. naptári évben pedig 1800 márka, akkor a bérösszeg a második bérleti évre nézve, vagyis 1923. április 1-től 1924. márczius 31-ig az 1500:1800 arányában, tehát $\frac{1}{3}$ résszel emelkedik és 35.000 márka lesz. Ha ellenben az 1922. naptári évben 1200 márkára csökkent volna a piaci ár, akkor a bérösszeg is 1500:1200 arányában, tehát $\frac{1}{3}$ résszel csökkenne: 30.000 márkára.

Ha több hal átlagárára akarják a számítást állapítani, akkor azok arányát szerződésszerűleg kell megállapítani, pl. $\frac{1}{3}$ csuka, $\frac{1}{3}$ angolna, $\frac{1}{3}$ dévér vagy $\frac{1}{2}$ csuka és $\frac{1}{2}$ keszeg.

A német halászati egyesület már közzé is tette az 1921. évi berlini piaci árakat, amint azok átlagát megállapították. Ezek az árak a nagykereskedelem árai, tehát magukban foglalják a termelés költsége mellett a szállítást, kallódást, apadás, bérek és a nagy kereskedői haszon költségét; maguk a számok márkában és mázsánként (50 kg.) a következők:

	angolna	csuka	czompó	dévér	kele	süger
élő	1825	1048	1130	655	493	—
jegelt	1456	712	804	406	271	395

Ha az 1921. évben a márka átlagos értékét 5 koronába vesszük, akkor e számok tízszeresét kell vennünk, hogy azokat a mi egy métermázsára (100 kg.) vonatkozó halárainkkal összehasonlíthassuk.

E kimutatásból a ponty ára hiányzik; bizonyára azért, mert a német természetes vizekben alig fordul elő.

A csomagolási jég díjmentes szállítása. A „Deutsche Fischerei Zeitung” f. évi 43. számában felhívja az érdekelt olvasók figyelmét, hogy a kocsirakományok szállított friss halakhoz adott jég mennyiségét külön tüntessék fel a vasúti szállítólevélen. Az általános vasúti szállítási díjszabás 56. §-a szerint ugyanis a gyorsan romló szállítmányhoz adott jég a szállítmány 20%-ának megfelelő súlyban a szállításnál díjmentes. Ha tehát pl. valaki 7000 kg. halat szállít s ahhoz 1500 kg. jéget ad, akkor a jégből 1400 kg., mint a 7000 kg. 20% a, leszámítandó s így a szállítási díj csak 7100 kg. után fizetendő.

Ebből a közleményből bennünket az érdekel, hogy a német vasutak bizonyos mértékben enyhítik azt a terhet, a mely az áru természetével kapcsolatos csomagolásból eredő holt súlynak az áruval azonos díjszabás alá vonásából származik. Nálunk ezért a méltányos eljárásért éppen a halszállításoknál eddig még hiába küzdünk.

Budapesti halpiacz. A halfogyasztás szokatlan gyenge, a mit részben a jobb minőségű halfajták majdnem teljes hiánya is befolyásol. A mi kevés ilyen hal piacra kerül, olyan kapós, hogy minden árat megadnak érte; oka ennek, eltekintve attól, hogy a haldúsabb folyamrészekből sokat elvesztettünk, főképp az ideci zord és változó téli időben rejlik, mivel halászaink a nyílt vizekben már hónapok óta tétlenségre vannak kárhoztatva és csak elvéve akad nap, melyen a halászatot űzhetik. Így ismét a tenyésztett ponty az egyedüli halfaj, mely a piacot ellátja; sajnos e jó fajta halnak,

bár sok a barátja is, de még több a megvetője, a kik szálkái miatt irtóznak fogyasztásától, ezért a ponty fogyasztása mindig bizonyos határok között mozog.

Végre a Balaton jéges halászatát is megkezdhették s így onnan sok szép és jófajta hal kerülhet piacunkra.

Eltekintve néhány tétel Ausztriába való szállításától, a kivitel szünetel, a belföldi forgalom pedig gyenge lévén, a halpiacz elég üzletlennel.

Ivadékhalban, mely elegendő mennyiségben áll rendelkezésre, alig van kereslet. Sajnos, az eddigi tapasztalatok után, azok, kiknek ebben szükségletük szokott lenni, igen későn, sőt legtöbb esetben időn túl fordulnak a termelőkhöz, a mi vizük benépesítésénél zavart idéz elő, sőt sok esetben egyáltalán a kívánságaik teljesíthetlenségét okozza.

A budapesti halárak nagyban:

Kecsege nagyság szerint	240—300 K
Süllő, nagy	240—300 "
Süllő, közép	120—200 "
Süllő, apró	80—100 "
Ponty, nagy	120—130 "
Ponty, közép	100—120 "
Ponty, apró	60—90 "
Harcsa, vágó	200—240 "
Harcsa, közép	140—180 "
Csuka, jegelt	80—100 "
Czompó	60—80 "
Kárász	40—60 " C.

Hivatalos árjegyzés. A budapesti vásárcsarnokok igazgatóságának hivatalos árjegyzése szerint január hónapban halban a forgalom változatlan árák mellett gyenge volt. Nagyban csakis élő, tehát tógazdaságokból származó pontyban volt eladás métermázsánként 6000—12,000 K között.

A kicsiben való eladások áringadozásait január 7. és február 4-e között kilogrammonként fillérekben az alábbi összeállítás mutatja:

a) Édesvízi (élő) hal:	1922. január 7.		1922. február 3.	
	Vásárcsarnokokban	Nyílt piacon	Vásárcsarnokokban	Nyílt piacon
Ponty, nagy	12000—16000	7000—14000	12000—16000	7000—14000
" kicsiny	8000—12000	—	9000—12000	—
Harcsa, nagy	36000—36000	10000—30000	36000—36000	10000—30000
" kicsiny	30000—35000	—	35000—35000	—
Csuka, nagy	12000—20000	8000—12000	13000—17000	8000—12000
" kicsiny	8000—12000	—	9000—13000	—
Fogassüllő, dunai	—	—	—	—
Kárász	5600—7600	6000—9000	6000—8000	6000—9000
Czompó	9000—10000	—	9000—9000	—
Márna	8000—8000	8000—10000	8000—8000	8000—9000
Keszeg	5000—5000	—	—	—
b) Édesvízi jegelt (nem élő) hal:				
Ponty, nagy	9000—12000	5000—12000	10000—12000	5000—12000
" kicsiny	6000—8000	—	6000—8000	—
Harcsa, nagy	32000—35000	10000—30000	35000—35000	10000—30000
" kicsiny	30000—32000	—	22000—32000	—
Csuka, nagy	12000—23000	5000—10000	12000—16000	5000—10000
" kicsiny	8000—12000	—	10000—12000	—
Fogassüllő, dunai	16000—40000	—	30000—40000	—
I. Fogassüllő, balatoni nagy 3 kg.-on felül	25000—25000	—	45000—45000	—
II. Fogassüllő, balatoni nagy 2-3 kg.-os	—	8000—35000	25000—25000	8000—35000
III. Fogassüllő, balatoni kicsi 45 cm. h. feljebb	16000—16000	—	16000—16000	—
IV. Fogassüllő, balatoni kicsi 35 cm. h. feljebb	9000—14000	—	11000—11000	—
Keszeg, balatoni	—	3000—6000	—	3000—6000
Garda, balatoni	—	—	—	—
Kárász	2400—2300	5000—6000	2400—2400	5000—6000
Czompó	—	—	—	—
Márna	8000—12000	6000—7000	9000—10000	6000—7000
Keszeg	2000—2000	3000—6000	2000—2400	3000—6000
Kecsege, nagy	40000—40000	—	40000—40000	—
" kicsiny	35000—35000	—	35000—35000	—
Apró, kévert hal	1800—4000	2000—5500	2000—2500	2000—5500

A lap kiadásáért felelős: Répássy Miklós.

Hirdetmény.

A „**Soroksári Dunaági Halászati Társulat**“-hoz tartozó vízterületeken a **halászati jog gyakorlása** a következő szakaszokra osztva, ú. m.:

1. Dunaharaszti felső határától Majosháza, illetve Csép felső határáig 786 kat. hold 510 öl.
 2. Majosháza, illetve Csép felső határától Ráczeve felső határáig 421 kat. hold 200 öl.
 3. Ráczeve felső határától annak alsó határáig 467 kat. hold 326 öl.
 4. Ráczeve alsó határától Szigetbecse alsó határáig 700 kat. hold 1245 öl.
 5. Szigetbecse alsó határától a nagy Dunába való torkolásig 233 kat. hold 662 öl.
- 1922. április hó 1-től 6 évre, vagyis 1928. márczius 31-ig haszonbérbe adatik.**

A bérbeadás nyilvános szóbeli árverésen történik, mely f. év márczius 8-án d. e. 10 órakor a ráczevei község házában fog megtartatni.

Az árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át tartoznak bánatpénzül letenni, bérlet esetén szerződési óvadékkul a bérösszeg egy félévi részlete teendő le.

Az egyes üzemi szakaszokra felajánlott évi bérösszeg, tekintettel a pénz értékének ingadozására, a haszonbérlet egész tartama alatt évről-évre százalékos arányban aszerint emelkedik vagy csökken, amint a budapesti nagy vásárcsarnokban eladott édesvízi élő középponty húsának az illető évre megállapított átlagára emelkedik vagy csökken, 10%-kal kisebb emelkedés vagy csökkenés azonban a bérösszegre befolyással nincs.

A jelen hirdetményben kitüntetett területek nagyságáért a társulat semmiféle szavatosságot nem vállal.

Ráczeve, 1922. február hó 3-án.

Praxa János s. k.
társulati elnök.

A Zsiger-pusztai tógazdaságomban nagyobb mennyiségű, **3 dekás** átlagsúlyú, **gyorsnövésű**

pontyivadék

kapható:

Özv. Tóth Kálmánné, Pécel.

IFJ. SINGHOFFER ÁGOSTON és TÁRSAI

HALNAGYKERESKEDÉS

CZÉGTULAJDONOS:

HALTENYÉSZTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Raktár és kereskedelmi iroda: BUDAPEST, IX., ERKEL-UTCZA 3. SZ.

TELEFON: nappal: József 48-48, éjjel: József 49-06.

Központi iroda: BUDAPEST, V., BÉLA-UTCZA 8. TELEFON: 79-46.

Az iharosi tógazdaságban
3—5 dekás, nemes, gyorsnövésű

pontyivadék

kapható.

Posta és távirda: Iharosberény, Somogy megye.

Hollandiai háló,

inslég, patentczerina,

halászkötél, zsinég, fonál, varsa,

Készen és megrendelésre

ismét állandóan kapható:

ÁDÁM MIKSA, BUDAPEST,

IV., FERENCZ-JÓZSEF-RAKPART 6.

TELEFON: József 61-48.

HIRSCHFELD ÁRMIN

halászhálókötőgyáros, DEBRECZEN

KÉSZÍT:

halászati czélokra hálószeve-
teket, vadbefogó hálókat és

SZÁLLÍT:

a halászati felszerelésekhez
szükséges háló-, kötél- és
zsinéganyagokat.

Tessék árajánlatot kérni.

ROBICSEK ÉS VIGYÁZÓ

hálókötőtelepe

SZEGED, VALÉRIA-TÉR 10. SZ.

Szállít mindenféle

halászhálót, insléget és húzókötelet

a legolcsóbb napi árban.

Halászati Egyesületi tagoknak 5% kedvezmény.

 Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsa élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halásmester, BUDAPEST, Központi vásáresarnok. Telefon: József 48—94

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélcím: Tógazdaság Sárd, (Somogy m.).

Sürgőnycím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

ősi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfát, naphalat, amerikai törpehar-
csát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllöt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd, (Somogy megye).